

Møteinnkalling

Utval:	Finansutvalet
Møtestad:	Fjernmøte
Dato:	02.03.2021
Tid:	09:00 -

Informasjon om oppkobling til møtet vert sendt.

Program:

Kl. 9.00 - Møtestart, saksbehandling
Orientering:
Erfaringar frå siste års budsjettprosess, innleiingar frå fylkesordførar og fylkesrådmann

Oppmodar om at avklaring om habilitet vert meldt i forkant av møtet.

Melding om forfall:

Alle medlemmer vil få tilsendt ein e-post kor det vert forklart korleis forfall kan registrerast. Denne e-posten vil kome innan to dagar.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Finansutvalet. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

fylkesordførar

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Arkiv- saksnr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 1/21	Godkjenning innkalling og sakliste		
GK 2/21	Godkjenning av protokoll frå møte 19.11.2020	2019/65	
	Politiske saker		
PS 1/21	Budsjett 2022/økonomiplan 2022-2025 - arbeidsdokument 1/21	2021/2529	

**Godkjenningssaker
GK 1/21 Godkjenning innkalling og sakliste**

Saksnr: 2019/65-39
Saksbehandlar: Anita Fjellheim

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Finansutvalet	2/21	02.03.2021

Godkjenning av protokoll frå møte 19.11.2020

Protokoll frå møte i finansutvalet 19.november er lagt ved saka.

Møteprotokoll

Utval:	Finansutvalet
Møtestad:	Digitalt møte
Dato:	19.11.2020
Tid:	09:00- 13:15

Følgjande faste medlemmer møte:

Namn	Funksjon	Representerer
Jon Askeland	Leiar	SP
Aleksander Øren Heen	Medlem	SP
Anne Gine Hestetun	Medlem	A
Arve Helle	Medlem	A
Emil Lennart Pålikoff Gadolin	Medlem	A
Kine Bratli Dale	Medlem	A
Natalia Antonia Golis	Nestleiar	MDG
Marthe Hammer	Medlem	SV
Trude Brosvik	Medlem	KRF
Alfred Jens Bjørlo	Medlem	V
Silja Ekeland Bjørkly	Medlem	H
Noralv Distad	Medlem	H
Svein Kolbein Halleraker	Medlem	H
Knut Inge Andersen	Medlem	FNB
Morten Klementsens	Medlem	UA
Terje Søviknes	Medlem	FRP
Sigbjørn Framnes	Medlem	FRP

I tillegg var invitert og møtte: Stian J. O. Davies (leiar hovudutval for kultur, idrett og integrering), Tor Andre Ljosland (leiar hovudutval for næring), Karianne Torvanger (leiar hovudutval for opplæring og kompetanse), Jannicke Bergesen Clarke (leiar hovudutval for samferdsel og mobilitet) og Terje Kollbotn (møtte i gruppeleiar for R, Jeanette Syversen, sin stad)

Frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Rune Haugsdal	Fylkesrådmann
Ingrid Holm Svendsen	Fylkesdirektør organisasjon og økonomi
Paal Fosdal	Fylkesdirektør strategisk utvikling og digitalisering
Bjørn Lyngedal	Fylkesdirektør opplæring og kompetanse
Bård Sandal	Fylkesdirektør innovasjon og næringsutvikling
Per Morten Ekerhovd	Fylkesdirektør kultur, idrett og inkludering
Håkon Rasmussen	Fylkesdirektør mobilitet og kollektivtransport
Dina Lefdal	Fylkesdirektør infrastruktur og veg
Bertil Søfteland	Leiar politisk sekretariat
Petter Lem Gullestad	Spesialrådgjevar/møtesekretær

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Arkiv- saksnr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 12/20	Godkjenning innkalling og sakliste		
GK 13/20	Godkjenning av møteprotokoll frå møtet 29.10.20	2019/65	
	Spørsmål		
SI 11/20	Spørsmål frå Brosvik (KrF) - om fiskerihamner	2020/52204	
SI 12/20	Spørsmål frå Hammer (SV) - ny tenstepensjonsordning og budsjettframlegget	2020/52204	
SI 13/20	Spørsmål frå Hammer (SV) - billettkontrollør	2020/52204	
SI 14/20	Spørsmål frå Bjørkly (H) - spørsmål til andre løyvinger i budsjettokumentet	2020/52204	
	Politiske saker		
PS 12/20	Budsjett 2021/økonomiplan 2021-2024 - arbeidsdokument 6/20	2020/75517	

Godkjenningssaker

GK 12/20 Godkjenning innkalling og sakliste

Innkallinga og saklista vart godkjend utan merknader.

GK 13/20 Godkjenning av møteprotokoll frå møtet 29.10.20

Møteprotokoll frå møte 29.10.2020 vart godkjend utan merknader.

Spørsmål

SI 11/20 Spørsmål frå Brosvik (KrF) - om fiskerihamner

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

«Etter kva eg skjønar har det blitt gjort ei presisering av kva som er overført til fylka og kva som framleis blir finansiert frå staten/ er staten sitt ansvar når det gjeld fiskerihamner mm. Eg får det forklart med at det som er på "havsida" (farleier mm) ligg att hos staten og må prioriterast gjennom NTP.

Får denne presiseringa noko å seie for Vestland fylke og våre prosjekt? I så fall, kva?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

Presiseringa vil så langt vi kjenner i dag ikkje ha nokon betydning for dei fiskerihamnene som er overført til Vestland fylkeskommune. Aktuelle prosjekt i Langevåg i Bømlo kommune og Kalvåg i Bremanger kommune er ikkje knytt til sikring av farleia og er ikkje påverka av vedtaket.

For detaljar, sjå:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-6---havne--og-farvannsloven--6--ansvar-for-utbedringer-i-farvannet/id2767314/>

SI 12/20 Spørsmål frå Hammer (SV) - ny tenstepensjonsordning og budsjettframlegget

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

«Med grunnlag i oppslag i kommunal-rapport.no den 3.11., 6.11. og 9.11.2020 ynskjer eg å stille fylgjande spørsmål på møte i finansutvalet i Vestland fylkeskommune:

1. Kvifor har Vestland fylkeskommune avvist klaga frå KLP på kontraktstildelinga?
2. Kva er grunnlaget for ikkje å gje KLP innsyn i saksdokumenta og avgjerda/vedtaket i fylkestinget den 29.september 2020?
3. Stemmer det at «alternativ avkastning på egenkapital» vart sett etter tilbudsfristen?
4. Korleis vil den frigjorte eigenkapitalen på om lag 128 mill kr frå KLP verte forvalta i 2021, og kva for avkastning vert forventa utifrå gjeldande finansreglement?
5. Er det forventa avkastning som oppgitt i siste avsnitt side 12 i saka om tenestepensjon til fylkestinget som er lagt til grunn i budsjettet for Vestland fylke for 2021, eller er det forventa avkastning som låg til grunn i anbudsutrekninga av «kostnad egenkapital i KLP» som ligg til grunn i budsjettet for 2021.
  - a. Viss det ikkje er det som låg til grunn i anbudsutrekninga som ligg til grunn i budsjettet, korleis kan ein da forsvare å nytte denne utrekninga ved tildeling av avtale om tenestepensjon?

6. Avtala om tenestepensjon med KLP går ut 31.12.20. Kva gjer fylkeskommunen etter den datoen om kontrakt med Storebrand ikkje er ordna innan den datoen?
7. Er det offentleg kva for parti som stemte kva i saka om tenestepensjon?
  - a. Kva er eventuell heimel for å unnta stemmegiving frå offentlegheita?»

Fylkesordfører gir slikt svar:

Fylkestinget vedtok 29. september, sak 115/20 Tenestepensjon frå 2021 - tildeling av kontrakt, å tildele Storebrand kontrakt om forvaltning av tenestepensjonsordninga frå 2021. Vedtaket vart gjort mot 6 røyster (SV og R).

Protokoll frå fylkestinget si handsaming av saka er offentleg tilgjengeleg, og er del av møteboka som er å finne på fylkeskommunen sine nettsider.

KLP, som har kontrakt med Vestland fylkeskommune, har kravd mellombels åtgjerd for å stoppe signering av kontrakten med Storebrand. Kravet frå KLP vert handsama av Oslo byfogdembete tidleg i desember.

I og med at kravet om mellombels åtgjerd frå KLP omhandlar fleire av spørsmåla frå representanten, kan ikkje fylkesrådmannen gå konkret inn på desse, men kan kommentere nokre av spørsmåla.

Vestland fylkeskommune har avvist KLP si klage ettersom ein ikkje kan sjå at det føreligg brot på regelverket om offentlege anskaffingar.

Saka var unnateke offentleggjering ved handsaming i dei politiske utvala. Bakgrunnen var at det i saka kom fram informasjon av forretningsmessig karakter som dei ulike tilbodsgevarane ikkje skal kjenne til. På vanleg måte er vedtaket i saka offentleg.

Spørsmåla 3, 4 og 5 ovanfor vil kome opp som del av handsaminga av KLP sitt krav om mellombels åtgjerd. Fylkesrådmannen kan opplyse at forventa årleg innsparing ved overgang til Storebrand er innarbeidd i det administrative innsparingsprogrammet som er lagt til grunn i budsjettsalderinga. Som det går fram av arbeidsdokument 6/20 har ein også trekt ut årlege innskot til eigenkapital hos KLP frå investeringsbudsjettet. I kommande økonomiplanperiode ville desse innskota vore i storleiken 8,5 mill. kr pr. år, totalt 34 mill. kr i perioden.

Utover dette finn ikkje fylkesrådmannen det rett å gå inn på moment som vert ein del av den rettslege handsaminga av den mellombelse åtgjerda i Oslo byfogdembete.

Den mellombelse åtgjerda medfører at det vil ta noko tid før ein kan gå vidare med kontraktstildelinga til Storebrand i samsvar med vedtaket i fylkestinget. Med bakgrunn i dette er det søkt Pensjonskontoret om dispensasjon for flyttefristen som er fastsett til 1. desember 2020. Søknaden om utsett flyttefrist vert handsama av Pensjonskontoret 19. november 2020. Vidare er KLP orientert om søknaden om utsett flyttefrist og har stilt seg positive til mellombels og kortvarig å vidareføre eksisterande avtale.

SI 13/20 Spørsmål frå Hammer (SV) - billettkontrollører

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

«I arbeidsdokument står det: «Grunna sterk auke i snikandelen i 2020, som følgje av manglande kontrollverksemd frå starten av pandemien, er det behov for meir intensiv kontroll i 2021»

- Kva for grunnlag har ein for å hevde at det er «sterk auke i snikandelen»?
- Eg vil vise til leiaren i Bergensavisen 14. oktober med tittelen: «Skyss har svært ærlige og trofaste kunder» <https://www.ba.no/skyss-har-svart-arlige-og-trofaste-kunder/o/5-8-1434365?session=45e1d29b-0522-41cc-b49c-3265b8e19a83&access=granted> og lurar på korleis ein veit at dette skyldes «snik» og ikkje at folk ikkje har fått lov til å løyse billett, fornye periodekort hjå sjåfør, eller nytte skysskort som var dei betalingsmetodane som var moglege før coronapandemien?

- Og korleis veit ein at denne sterke auken vert henta best inn gjennom fleire kontrollørar, og ikkje betre og meir brukarvennlege betalingsformar?

I dokumentet står det at meirkostnaden på 6 mill i høve budsjett for 2020 får ein inn igjen gjennom tilleggskontroll. I tillegg står det at ein kan forvente 8-9 mill i meirinntekt på årsbasis ved å redusere snikprosenten med 1%.

- 2020 har vore eit unntaksår. Ein legg til grunn null auke i passasjerinntekter som følgje av coronapandemien, likevel meiner ein at det er grunnlag for å få inn 8-9 mill i meirinntekt med fleire kontrollørar. Sidan 2021 vert planlagt som eit unormalt år når det kjem til passasjerprognosar i kollektivtrafikken, kvifor legg ein til grunn normal inntekt på billettkontrollane?
- Meirkostnaden på 6 mill vert argumentert med at ein får igjen gjennom tilleggskontroll. Kvifor er dette da ei utgift i budsjettet som må verte saldert frå anna hold?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

I samband med budsjetthandsaminga for 2016, bad Hordaland fylkesting fylkesrådmannen i samarbeid med Skyss om å etablere eit eige prosjekt for å redusere snikprosenten i kollektivtransporten i fylket. Fylkesrådmannen la fram framlegg til rammer for prosjektet (sjå FTING PS77/2016). Fylkestinget gjorde 5. oktober 2016 følgjande vedtak (utdrag) :

- Fylkestinget ber fylkesrådmannen arbeide vidare med prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten i tråd med dei framlagte rammene for prosjektet
- Fylkestinget ber om sak der ein ser på ulike modellar for kontroll av kollektivreisande, som bruk av eigne kontrollørar og kostnader knytt til det

Med bakgrunn i ovannemnde la fylkesrådmannen fram ei ny sak i 2017 (sjå FTING PS44 /2017). I denne saka vert status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» presentert. Fylkestinget gjorde 14. juni følgjande vedtak (utdrag):

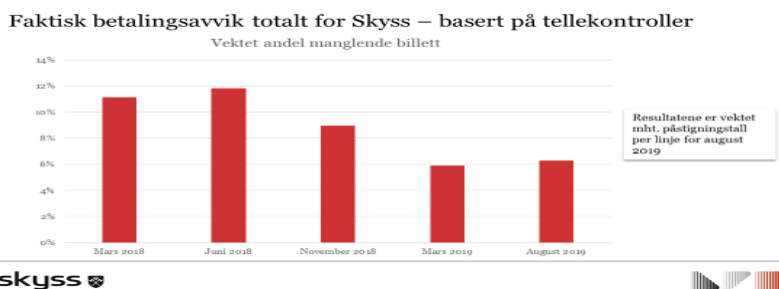
- Fylkestinget tar status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» til orientering.
- Noverande modell for billettkontrollar vert vidareført

Resultat

Prosjektet med å redusere snik medførte ein auke i talet på kontrollar og meir målretta kontrollar. I tillegg medførte prosjektet at ein innførte tellekontroll. Tellekontrollar kan være betre eigna til å berekna reell snikprosent enn vanlege om bord-kontrollar. Dette gjeld spesielt for buss og bane:

- Berre avvikstype «manglande billett» blir nytta til å berekna betalingsavvik. Andre typar avvik (til dømes manglande tilleggsbevis og for seint kjøpt billett) er logga, men ikkje vekta og analysert
- Normale om bord-kontrollar blir gjennomførte medan køyretøyet er i normal drift og dørene blir opna undervegs. Reisande utan gyldig billett kan då komma seg av før dei rekk å bli kontrollerte
- I lukka kontrollar blir det sikra at alle om bord faktisk blir kontrollerte.

Vedlagt finn ein presentasjon av resultatata frå tellekontroll 2018/2019. Denne viser at målretta kontroll bidrar til å redusere snik. I juni 2018 var snik del 12%, medan i august 2019 var delen redusert til 6%.

Om 2020:

I juni 2020 gjennomførte vi ny tellekontroll som viste at 27% av passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Berre 3,52 % gav opp at dei ikkje klarte å kjøpa billett på grunn av Covid-19 restriksjonar. Dette kjem nok av at Skyss billett appen er svært utbreidd, lett tilgjengeleg og enkel å bruka. Skyss billett appen står for om lag 85-90% av billettsalet per dato.

Føresetnadar i budsjett 2021 er ei takstauke i billettpris på 2,5% for buss og bane. (Det same gjeld for båt og ferje). Tall passasjerar er lik i budsjett 2021 som i 2020. (Til samanlikning var passasjerauke i budsjett på 3,5% mellom 2019 og 2020).

I juni 2020 gjennomførte vi tellekontroll som viste at 27% passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Om me kan redusere den relative del med eit prosentpoeng per år, vil våre årlege billettinntekter auke med om lag kr. 8-9 millionar, berekning med utgangspunkt i budsjettføresetnad.

I budsjett er det i det store lagt opp til at kostnadar knytt til billettkontrollar er finansiert gjennom inntektsgebyra (ikkje saldert frå anna hold). Det er sjølvø auke i betalende passasjerar (reduksjon ikkje betalende) som kan gje oss ein meirinntekt gitt desse tiltaka.

SI 14/20 Spørsmål frå Bjørkly (H) - spørsmål til andre løyvinger i budsjettdokumentet

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

«På side 52 i budsjettdokumentet er det satt av 29.336.000 til andre løyvinger. Kan fylkesrådmannen spesifisere postene under denne løyvinga?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

Andre løyvingar, kr 29 336 000, omfattar:

Diverse tilskot (Pitstop)	600 000
Tilskot til Elevorganisasjonar	186 000
Grunnskuleopplæring (barnevern)	28 550 000

Politiske saker

PS 12/20 Budsjett 2021/økonomiplan 2021-2024 - arbeidsdokument 6/20

Forslag til innstilling

Budsjettdokumentet som vist i vedlegg til arbeidsdokument 6/20 er finansutvalet sitt framlegg til årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021 -2024 for Vestland fylkeskommune med disse endringane:

Saksprotokoll i administrasjonsutvalet - 18.11.2020

Natalia Golis, MDG, sette fram slikt forslag:

Administrasjonsutvalet tek saka til vitande.

Avrøysting

Golis sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Innstilling til finansutvalet

Administrasjonsutvalet tek saka til vitande.

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

Silja Ekeland Bjørkly (H) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

Tiltak	Meirutg./mindreinni.	Meirinnt./mindreutg
Ferjekompensasjon	55000000	
Skule-fond	15000000	
Miljøkoordinatorar	13000000	
TAF/YSK	2000000	
Toppidrett	600000	
Sommarskule/leksehjelp	1100000	
Ladestasjon langs fylkesvei	2000000	
innfartsparkering	6000000	
KODE	1100000	
Reklame buss/ferge		20000000
Administrativt innsparingsprogram		25000000
Sjølvsprofilering, halvårsverknad		7700000
Utsetje merking av bussar		5000000
Skulepsykologar		2900000
Vaksine		2100000
Skulefrukost		10000000
Elev-PC, eigenandel		1900000

Oppfylling av klassar		5000000
Ressurs til bibliotekar + stilling koordinator skulebibliotek		1200000
Disposisjonsfond		15000000
Total	95800000	95800000

Tilleggsframlegg investeringar fylkesvegar:

Tal i 1000 kr.

Prosjekt: Svelgen-Indrehus			
Totalt 2021-2024: 1 450 000			
2021	2022	2023	2024
10 000	500 000	500 000	440 000
Finansiert med lån.			

Prosjekt: Atløysambandet			
Totalt 2021-2024: 1 000 000			
2021	2022	2023	2024
10 000	330 000	330 000	330 000
Finansiert med lån/ferjeavløysingsordninga.			

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

1. Det vert ikkje budsjettert med auka inntekt frå fergekompensasjonsordninga på 55 mill kr før evt. Stortinget har vedtatt dette. Avsetting til disposisjonsfond vert redusert med 55 mill kr i 2021.

2. På område for Hovudutval for samferdsel og mobilitet (SAMO) gjer Finansutvalet følgjande prioriteringar;

Udisponert A-dok 6/20 kr 89,8 mill (ligg på Veg - drift og vedlikehald)

Bruk av diesel i staden for biodiesel buss kr 23,5 mill

Utsette omprofilering Kringom kr 7 mill

Sum disponibel kr 120,3 mill

Kollektiv

Ikkje fjerne takstkompensasjon for ungdomskort i kommersielle ruter kr 15 mill

Ikkje takstauke buss og bane med 1% prisstigning kr 10 mill

Ikkje fjerne arbeidskjøring innan TT-ordninga kr 3 mill

Sum kr 28 mill

Infrastruktur og veg

Ingen innsparingstiltak blir gjennomført, ref. tabell s 77 vedlegg A-dok 6/20 kr 71,8 mill

Ytterlegare auke i dekkelegging veg kr 20,5 mill

Sum kr 92,3 mill

3. Udisponert Hovedutval kultur, idrett og integrering (KULI) på kr 2,6 mill vert sett av til Tilskot U23 EM friidrett i Bergen 2021.

4. Udisponert Hovedutval for næring kr 2,4 mill vert sett av til Prosjekt Marin satsing.»

Knut Inge Andersen (FNB) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

FNB legg posisjonen sitt budsjettframlegg til grunn med følgjande endringar:

Driftsbudsjett

Mål : oppnå nullvekstmål. sikre utbetaling av belønningsmidlar i byvekststavelen

Verkemiddel : prisnivå kollektiv redusere med 2,0 %

Budsjett : takstar i 2021 på buss og bane

Kostnad : 20 MNOK

Gratis innfartsparkering : 6 MNOK

Inndekning : Erstatte biodiesel med autodiesel på buss : 23,5 MNOK

Ikkje båtturistrute til Flåm sommaren 2021 : 3,0 MNOK

Investeringsbudsjett

Mål : Rassikring. Tokagjelet ny veg - finansiering og byggjing.

Budsjett : +200 MNOK (40 MNOK 2022, 80 MNOK 2023, 80 MNOK 2024)

Inndekning : -200 MNOK frå Bybanen steg 5 (40 MNOK 2022, 80 MNOK 2023, 80 MNOK 2024)

Investeringsmidlar planlagt til 'Framtidige bompengeprojekt' Tokagjelet, Kvinnheradpakken og utvida Bømlopakke blir samla på 1 bompengefritt prosjekt (Tokagjelet). Samla investeringsmidlar er 160 MNOK (10 MNOK 2021, 50 MNOK 2022, 50 MNOK 2023, 50 MNOK 2024)

Mål : Rassikring. FV 609 Askvoll - Førde v. Hundsåna

Budsjett : 500 MNOK (250 MNOK 2023) År 2024 (250 MNOK 2024)

Inndekning : Sal av fylkeskommunen sitt bybanemateriell (investert totalt 850 MNOK). Antatt salsverdi 500 MNOK (2023).»

Aleksander Øren Heen (Sp) sette på vegner av Sp, A, MDG, V, Krf og SV fram slikt forslag:

1. Finansutvalet syner til protokollen frå møte i finansutvalet 19.10.2020, og vedtakspunkt 7 der følgjande auke i sektorrammene vart vedteke:

SAMMO 89,9 mill

KULI 2,6 mill

Næring 2,4 mill

Sum 94,9 mill

I tillegg legg finansutvalet inn følgjande salderingstiltak:

Redusert overføring til disposisjonsfondet 2,95 mill

2. Finansutvalet reverserer følgjande kutt i finansdokumentet og legg følgjande prioriteringar til grunn for auken i sektorrammene:

SAMMO:

Kollektiv	
Takstauke 1% over prisvekst	8
Fryse enkeltbillett på 39 kr.	6
Reversert takstauke ungdomskort og innføring i heile Vestland	16
Red frekvens buss/bane Bergensomr	2
Takstauke 1 bybanen	2
Kutt billettkontroll	-6
Innfartsparkering	6
SUM	34
Veg og infrastruktur	
Red trygg skuleveg	5
Red tilskotsordn	3,5

Ymse FTU	1,5
Red rydding ras/flaum	15
Steng rastep/toalett	1
Driftskontrakter	-3
Dekkelegging	31,9
KS2 Atløysambandet	1
SUM	55,8
SUM SAMMO	89,9

KULI:

Kultur		Løyvingsnivå
U23 EM	2 000 000	Idrett og friluftsliv: Idrettsarbeid
Museumsløft 2021	600 000	Kulturarv: Museum
Stipend (kunst)	100 000	Kunst og kulturutvikling: Kunstproduksjon
Kulturelt utviklingsprogram	300 000	Kunst og kulturutvikling
Det Akademiske Kvarter	100 000	Kunstformidling: Tilskot til drift av kulturhus
Tilskotb b/u-organisasjoner	100 000	Ymse b/u-føremål
Inkludering og mangfald - prosjektstøtte	200 000	Inkludering, strategi og analyse
Stiftelsen Robin Hood-huset	100 000	Inkludering, strategi og analyse
Ettertankens dag	50 000	Inkludering, strategi og analyse
Pilegrimssenter (Selja og Bergen)	300 000	Ålmenne kulturvernføremål
Modellbibliotek	200 000	Biblioteksutvikling
Idrettscampus Bergen	500 000	Idrett og friluftsliv: Idrettsarbeid
SUM KULI	4 550 000	

Næring:

Næring (tall i mill. kr.)	
Læreplassgaranti	1,4
Kompetanseheving fiskeri	1

Oppfylging av plaststrategien	1
SUM Næring	3,4

3. Investeringsbudsjett

Finansutvalet gjer følgjande endringar i investeringsbudsjettet:

<u>Post</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Fv. 614 Svelgen - Indrehus			5	45
Fv. 565 Alversund bru				10
Mindre utbedringar	21,1			
Tunnelar - utbetring etter tunnelsikkerhetsforskrifta	-21,1			
Ferjeavløysing - Atløysambandet	1			
<u>Finansiering</u>				
Driftsmidlar til investering (tunnel)		10	20	30

Verbalforslag:

1	<p>Vestland fylkeskommune har eit breitt spekter av arbeidsområde. Det gir moglegheiter for både lærlingar og traineestillingar. I dag er det mange studentar som ikkje får henta ut tilstrekkeleg arbeidserfaring (korkje i studietida eller etter endt studie) før dei skal ut å konkurrere i den ordinere arbeidsmarknaden. For elevar som går på yrkesfag er det samstundes framleis for mange som ikkje får tilbod om lærlingplass. Dette er to områder der Vestland skal vere ein føregangsorganisasjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vestland Fylkeskommune skal tilby fleire traineestillingar.</i> • <i>Vestland Fylkeskommune skal auke talet på lærlingar.</i>
2	<p>Fylkestinget syner til at det i 2020 har vore søknader på fleire breibandsutbyggingsprosjekt som ikkje har fått støtte, og at behovet er større enn løyvingane. Fylkestinget vil i komande handsaming av rekneskap 2020 setje av deler av forventa overskot til breibandsutbygging.</p>
3	<p>Fylkestinget syner til administrativt innsparingsprogram som tilrår ei innsparing i administrative kostnader i 2021 på 30 mill.kr. Fylkesrådmannen skal konkretisere dei ulike innsparingstiltaka framover.</p> <p>Som grunnlag for å konkretisere innsparingstiltaka skal fylkesrådmannen med ekstern bistand gjennomgå Vestland fylkeskommune si organisering for å sikre ein tenleg og effektiv organisasjonsstruktur, regional balanse og merksemd på digitalisering.</p> <p>Organisasjonsgjennomgangen skal mellom anna vurdere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisasjonsstruktur inkl storleiken på seksjonar/einingar, kontrollspenn og omfang av lokale stabsfunksjonar inkl merkantile ressursar • fordeling av ressursar og ansvar/oppgåver mellom sentrale og lokale stabsfunksjonar i administrasjonen og ytre einingar • organisatorisk effektivitet knytt til noverande innretting med delte kompetansmiljø versus geografisk samling av ulike fagmiljø («Center of expertise») • område med potensiale for digitalisering. • det er ein føresetnad at den desentraliserte strukturen vert vidareført <p>Det er ein føresetnad at tiltak gjennomførast i dialog med tillitsvalde og innanfor arbeidsmiljølovens ramme og det er ein føresetnad at den desentraliserte strukturen vert vidareført.</p>
4	<p>Fylkestinget meiner det er viktig for den enkelte ungdom og foreldre å skape tryggleik rundt busituasjon og fritid når ein bur borte frå heimen for å ta vidaregåande opplæring.</p> <p>Fylkestinget ber fylkesrådmannen kartlegga tilhøva for hybelbuarar i Vestland og komma attande med ei sak som syner korleis ein kan betra tilhøve for hybelbuarar gjennom bruk av miljøkoordinatorar eller andre sosiale tiltak. (Innan juni 2021).</p>
5	<p>Vestland Fylkesting har ei målsetjing om at vi skal auka gjennomføring og få fleire ut i lære på yrkesfag. Særskilt viktig er det å lykkast i overgangen frå vg2 til lærling.</p> <p>Fylkestinget ber fylkesrådmannen syta for at erfaringane frå prosjektet auka gjennomføring- fleire ut i lære frå tidlegare Hordaland og arbeidslivskontaktane i tidlegare Sogn og Fjordane,</p> <p>vert lagt til grunn for skulane og rettleiingstenestene sitt arbeid for å sikre overgangane.</p>

6	Fylkestinget syner til budsjettet der elev-pc - egedel vert vidareført på kr 2 000,- og gjeld for heile Vestland.
7	Fylkestinget syner til at Vestland Fylkeskommune har mykje dårleg fylkesveg og det er eit stort behov for oppgradering på ei rekke vegar. Ekstra midlar på posten mindre utbetringar (21,1 mill) skal dirfor nyttast til enklare utbetringar på ulike strekningar på fylkesvegnettet kan betra trafikktryggleiken som til dømes sikt, kurvatur og vegbreidd.
8	Fylkestinget syner til at Regjeringa i sitt framlegg til statsbudsjett kutter løyvinga til oppfylling av tunnelsikkerhetsforskrifta tilsvarande 21,1 mill for 2021. Vestland fylke er mellom dei fylka i Noreg som flest tunnelar som treng oppgradering etter forskrifta. Vestland fylke er i ein svært krevjande økonomisk situasjon, der ein i åra framover skal redusere driftsbudsjett og unngå ein kritisk høg gjeldsgrad. På bakgrunn av det kan ein ikkje fortsette å nytte meir midlar til tunnelsikring enn det som vert løyvd over statsbudsjettet då dette vil gå ut over anna drifts- og investeringsoppgåver. I 2021 skal fylkestinget handsame Regional Transportplan og fylkestinget vil der ta ei totalvurdering på kva for prosjekt som bør prioriterast både når det gjeld tunnelsikring, rassikring, vegvedlikehald, ferjeavløysing og andre prosjekt på fylkesvegnettet. Fylkestinget ber difor om at prioritering av tunnelsikringsprosjekt vert ein del av denne planen, og at ein justerer framdrifta på dette arbeidet etter kva ein kan forvente av løyvingsnivå.
9	Fylkestinget syner til Stortinget sitt bompengeforlik og byvekstavtala der Vestland fylke har forplikta seg til å redusere takstane på periodekortet på buss og bybane tilsvarande dei statlege løyvingane. Dette vert gjort. Samstundes har Vestland fylke høve til årleg å justere kollektivprisar i tråd med pris og kostnadsvekst. Samarbeidspartia er einig om at ein for 2021 ikkje skal auke prisen på einskildbilletten. Ein ber om at iverksetting av prisreduksjonen vert gjennomført så fort som mogleg.
10	Fylkestinget syner til at ein har hatt ulike ordningar for ungdomskort i dei gamle fylka. Fylkestinget innfører sams ungdomskort i heile Vestland med Hordaland si aldersgrense (inntil fylte 21 år) og pris med verknad frå same tidspunkt som andre taksendingar trer i kraft.
11	Fylkestinget syner til debatten kring innfartsparkering i og rundt Bergen. Fylkestinget legg ikkje opp til at dette vert innført i 2021, men ber om at ein kjem attende med ei sak til SAMMO og FU om trafikale og økonomiske verknader for tiltaket. Fylkestinget ber og om at ein går i dialog med aktuelle kommunar om saka.
12	Fylkestinget syner til at dagens overgangsordning på TT arbeidskøyning (tilrettelagt transport) blir vidareført i budsjett 2021 for dei kommunane som tidlegare har fått dekkja dette av fylkeskommunen. TT-ordninga er svært viktig for mange funksjonshemma som ikkje har høve til å nytta kollektiv transport til arbeid. Både for brukarane og familiane deira er dette eit avgjerande tilbod i kvardagen. Vestland vil halda fram dialogen med dei kommunane der fylkeskommunen i dag dekkjer dette tilbodet. Inntil ein avtale med desse kommunane er på plass vil fylkeskommunen dekkja kostnadane ved tiltaket og føreset at dette vert løyst innanfor ramma til kollektiveininga.
13	Fylkestinget syner til at fylkesrådmann i sitt framlegg har lagt opp til å auke kostnaden med billettkontroll med 6 mill. kr. Fylkestinget avviser denne auken.
14	Fylkestinget føreset at det snarast blir lagt fram ei sak om oppstart av KS2 for Atløysambandet, og om ein finansieringsmodell for rask gjennomføring av prosjektet

	med ferjeavløysingsmidlar, jmf nye statlege retningslinjer for forbetring av ferjeavløysingsordninga. Fylkestinget syner til at det er sett av 1 mill til KS2.
15	Fylkestinget ber om at ein i fastsetting av leiarløner gjennomfører ei moderat og rimeleg linje og at ein ikkje er lønsleiande, samt at ein ser til det totale lønnsnivå i organisasjonen.
16	Fylkestinget syner til transporttilbodet «servicelinjen i Bergen», og føreset at dette tilbodet vert vidareført innanfor ramma til kollektiveininga inntil eit anna tilbod er på plass jamfør tidlegare avtalar om dette mellom fylkeskommunen og Bergen kommune.

Avrøysting

Innstillinga vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet mot 6 røyster (Frp, H og U).

Ekeland Bjørkly sitt forslag fekk 3 røyster (H) og fall.

Søviknes sitt forslag fekk 3 røyster (Frp og U) og fall.

Andersen sitt forslag fekk 2 røyster (FNB og U) og fall.

Øren Heen sitt forslag vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet mot 5 røyster (Frp og H).

Innstilling til fylkesutvalet

Budsjettdokumentet som vist i vedlegg til arbeidsdokument 6/20 er finansutvalet sitt framlegg til årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021 -2024 for Vestland fylkeskommune med desse endringane:

1. Finansutvalet syner til protokollen frå møte i finansutvalet 19.10.2020, og vedtakspunkt 7 der følgjande auke i sektorrammene vart vedteke:

SAMMO 89,9 mill

KULI 2,6 mill

Næring 2,4 mill

Sum 94,9 mill

I tillegg legg finansutvalet inn følgjande salderingstiltak:

Redusert overføring til disposisjonsfondet 2,95 mill

2. Finansutvalet reverserer følgjande kutt i finansdokumentet og legg følgjande prioriteringar til grunn for auken i sektorrammene:

SAMMO:

Kollektiv	
Takstauke 1% over prisvekst	8
Fryse enkeltbillett på 39 kr.	6

Reversert takstauke ungdomskort og innføring i heile Vestland	16
Red frekvens buss/bane Bergensomr	2
Takstauke 1 bybanen	2
Kutt billettkontroll	-6
Innfartsparkering	6
SUM	34
Veg og infrastruktur	
Red trygg skuleveg	5
Red tilskotsordn	3,5
Ymse FTU	1,5
Red rydding ras/flaum	15
Steng rastep/toalett	1
Driftskontrakter	-3
Dekkelegging	31,9
KS2 Atløysambandet	1
SUM	55,8
SUM SAMMO	89,9

KULI:

Kultur		Løyvingsnivå
U23 EM	2 000 000	Idrett og friluftsliv: Idrettsarbeid
Museumsløft 2021	600 000	Kulturarv: Museum
Stipend (kunst)	100 000	Kunst og kulturutvikling: Kunstproduksjon
Kulturelt utviklingsprogram	300 000	Kunst og kulturutvikling
Det Akademiske Kvarter	100 000	Kunstformidling: Tilskot til drift av kulturhus
Tilskot b/u-organisasjoner	100 000	Ymse b/u-føremål
Inkludering og mangfald - prosjektstøtte	200 000	Inkludering, strategi og analyse
Stiftelsen Robin Hood-huset	100 000	Inkludering, strategi og analyse
Ettertankens dag	50 000	Inkludering, strategi og analyse
Pilegrimssenter (Selja og Bergen)	300 000	Ålmenne kulturvernføremål
Modellbibliotek	200 000	Biblioteksutvikling
Idrettscampus Bergen	500 000	Idrett og friluftsliv: Idrettsarbeid
SUM KULI	4 550 000	

Næring:

Næring (tall i mill. kr.)	
Læreplassgaranti	1,4
Kompetanseheving fiskeri	1
Oppfylging av plaststrategien	1
SUM Næring	3,4

3. Investeringsbudsjett

Finansutvalet gjer følgjande endringar i investeringsbudsjettet:

Post	2021	2022	2023	2024
Fv. 614 Svelgen - Indrehus			5	45
Fv. 565 Alversund bru				10
Mindre utbedringar	21,1			

Tunnelar - utbetring etter tunnelsikkerhetsforskrifta	-21,1			
Ferjeavløysing - Atløysambandet	1			
<u>Finansiering</u>				
Driftsmidlar til investering (tunnel)		10	20	30

Verbalforslag:

1	<p>Vestland fylkeskommune har eit breitt spekter av arbeidsområde. Det gir moglegheiter for både lærlingar og traineestillingar. I dag er det mange studentar som ikkje får henta ut tilstrekkeleg arbeidserfaring (korkje i studietida eller etter endt studie) før dei skal ut å konkurrere i den ordinere arbeidsmarknaden. For elevar som går på yrkesfag er det samstundes framleis for mange som ikkje får tilbod om lærlingplass. Dette er to områder der Vestland skal vere ein føregangsorganisasjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vestland Fylkeskommune skal tilby fleire traineestillingar.</i> • <i>Vestland Fylkeskommune skal auke talet på lærlingar.</i>
2	<p>Fylkestinget syner til at det i 2020 har vore søknader på fleire breibandsutbyggingsprosjekt som ikkje har fått støtte, og at behovet er større enn løyvingane. Fylkestinget vil i komande handsaming av rekneskap 2020 setje av deler av forventa overskot til breibandsutbygging.</p>
3	<p>Fylkestinget syner til administrativt innsparingsprogram som tilrår ei innsparing i administrative kostnader i 2021 på 30 mill.kr. Fylkesrådmannen skal konkretisere dei ulike innsparingstiltaka framover.</p> <p>Som grunnlag for å konkretisere innsparingstiltaka skal fylkesrådmannen med ekstern bistand gjennomgå Vestland fylkeskommune si organisering for å sikre ein tenleg og effektiv organisasjonsstruktur, regional balanse og merksemd på digitalisering.</p> <p>Organisasjonsgjennomgangen skal mellom anna vurdere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisasjonsstruktur inkl storleiken på seksjonar/einingar, kontrollspenn og omfang av lokale stabsfunksjonar inkl merkantile ressursar • fordeling av ressursar og ansvar/oppgåver mellom sentrale og lokale stabsfunksjonar i administrasjonen og ytre einingar • organisatorisk effektivitet knytt til noverande innretting med delte kompetansmiljø versus geografisk samling av ulike fagmiljø («Center of expertise») • område med potensiale for digitalisering. • det er ein føresetnad at den desentraliserte strukturen vert vidareført <p>Det er ein føresetnad at tiltak gjennomførast i dialog med tillitsvalde og innanfor arbeidsmiljølovens ramme og det er ein føresetnad at den desentraliserte strukturen vert vidareført.</p>
4	<p>Fylkestinget meiner det er viktig for den enkelte ungdom og foreldre å skape tryggleik rundt busituasjon og fritid når ein bur borte frå heimen for å ta vidaregåande opplæring.</p> <p>Fylkestinget ber fylkesrådmannen kartlegga tilhøva for hybelbuarar i Vestland og komma attande med ei sak som syner korleis ein kan betra tilhøve for hybelbuarar gjennom bruk av miljøkoordinatorar eller andre sosiale tiltak. (Innan juni 2021).</p>
5	<p>Vestland Fylkesting har ei målsetjing om at vi skal auka gjennomføring og få fleire ut i lære på yrkesfag. Særskilt viktig er det å lykkast i overgangen frå vg2 til lærling.</p> <p>Fylkestinget ber fylkesrådmannen syta for at erfaringane frå prosjektet auka gjennomføring- fleire ut i lære frå tidlegare Hordaland og arbeidslivskontaktane i tidlegare Sogn og Fjordane,</p> <p>vert lagt til grunn for skulane og rettleiingstenestene sitt arbeid for å sikre overgangane.</p>

6	Fylkestinget syner til budsjettet der elev-pc - egedel vert vidareført på kr 2 000,- og gjeld for heile Vestland.
7	Fylkestinget syner til at Vestland Fylkeskommune har mykje dårleg fylkesveg og det er eit stort behov for oppgradering på ei rekke vegar. Ekstra midlar på posten mindre utbetringar (21,1 mill) skal dirfor nyttast til enklare utbetringar på ulike strekningar på fylkesvegnettet kan betra trafikktryggleiken som til dømes sikt, kurvatur og vegbreidd.
8	Fylkestinget syner til at Regjeringa i sitt framlegg til statsbudsjett kutter løyvinga til oppfylling av tunnelsikkerhetsforskrifta tilsvarande 21,1 mill for 2021. Vestland fylke er mellom dei fylka i Noreg som flest tunnelar som treng oppgradering etter forskrifta. Vestland fylke er i ein svært krevjande økonomisk situasjon, der ein i åra framover skal redusere driftsbudsjett og unngå ein kritisk høg gjeldsgrad. På bakgrunn av det kan ein ikkje fortsette å nytte meir midlar til tunnelsikring enn det som vert løyvd over statsbudsjettet då dette vil gå ut over anna drifts- og investeringsoppgåver. I 2021 skal fylkestinget handsame Regional Transportplan og fylkestinget vil der ta ei totalvurdering på kva for prosjekt som bør prioriterast både når det gjeld tunnelsikring, rassikring, vegvedlikehald, ferjeavløysing og andre prosjekt på fylkesvegnettet. Fylkestinget ber difor om at prioritering av tunnelsikringsprosjekt vert ein del av denne planen, og at ein justerer framdrifta på dette arbeidet etter kva ein kan forvente av løyvingsnivå.
9	Fylkestinget syner til Stortinget sitt bompengeforlik og byvekstavtala der Vestland fylke har forplikta seg til å redusere takstane på periodekortet på buss og bybane tilsvarande dei statlege løyvingane. Dette vert gjort. Samstundes har Vestland fylke høve til årleg å justere kollektivprisar i tråd med pris og kostnadsvekst. Samarbeidspartia er einig om at ein for 2021 ikkje skal auke prisen på einskildbilletten. Ein ber om at iverksetting av prisreduksjonen vert gjennomført så fort som mogleg.
10	Fylkestinget syner til at ein har hatt ulike ordningar for ungdomskort i dei gamle fylka. Fylkestinget innfører sams ungdomskort i heile Vestland med Hordaland si aldersgrense (inntil fylte 21 år) og pris med verknad frå same tidspunkt som andre taksendingar trer i kraft.
11	Fylkestinget syner til debatten kring innfartsparkering i og rundt Bergen. Fylkestinget legg ikkje opp til at dette vert innført i 2021, men ber om at ein kjem attende med ei sak til SAMMO og FU om trafikale og økonomiske verknader for tiltaket. Fylkestinget ber og om at ein går i dialog med aktuelle kommunar om saka.
12	Fylkestinget syner til at dagens overgangsordning på TT arbeidskøyning (tilrettelagt transport) blir vidareført i budsjett 2021 for dei kommunane som tidlegare har fått dekkja dette av fylkeskommunen. TT-ordninga er svært viktig for mange funksjonshemma som ikkje har høve til å nytta kollektiv transport til arbeid. Både for brukarane og familiane deira er dette eit avgjerande tilbod i kvardagen. Vestland vil halda fram dialogen med dei kommunane der fylkeskommunen i dag dekkjer dette tilbodet. Inntil ein avtale med desse kommunane er på plass vil fylkeskommunen dekkja kostnadane ved tiltaket og føreset at dette vert løyst innanfor ramma til kollektiveininga.
13	Fylkestinget syner til at fylkesrådmann i sitt framlegg har lagt opp til å auke kostnaden med billettkontroll med 6 mill. kr. Fylkestinget avviser denne auken.
14	Fylkestinget føreset at det snarast blir lagt fram ei sak om oppstart av KS2 for Atløysambandet, og om ein finansieringsmodell for rask gjennomføring av prosjektet

	med ferjeavløysingsmidlar, jmf nye statlege retnignslinjer for forbetring av ferjeavløysingsordninga. Fylkestinget syner til at det er sett av 1 mill til KS2.
15	Fylkestinget ber om at ein i fastsetting av leiarløner gjennomfører ei moderat og rimeleg linje og at ein ikkje er lønsleiande, samt at ein ser til det totale lønnsnivå i organisasjonen.
16	Fylkestinget syner til transporttilbodet «servicelinjen i Bergen», og føreset at dette tilbodet vert vidareført innanfor ramma til kollektiveininga inntil eit anna tilbod er på plass jamfør tidlegare avtalar om dette mellom fylkeskommunen og Bergen kommune.

Politiske saker
PS 1/21 Budsjett 2022/økonomiplan 2022-2025 - arbeidsdokument 1/21

Saksnr: 2021/2529-1
Saksbehandlar: Karl Viken

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Finansutvalet	1/21	02.03.2021

Budsjett 2022/økonomiplan 2022-2025 - arbeidsdokument nr 1/21

Forslag til vedtak:

Finansutvalet gjer følgjande prosessvedtak:

1. Finansutvalet tek følgjande orienteringar til vitande;
  - Rekneskapsresultat 2020 Vestland
  - Økonomiske verknadar av Korona
2. Finansutvalet godkjenner forslaget til årshjul for budsjettprosessen i 2021.
Finansutvalet tek orientering om involvering av hovudutvala i budsjettprosessen til vitande.
3. Finansutvalet tek følgjande orienteringar til vitande;
  - Økonomiplan 2022- 2025 og endra budsjettbehov
  - Saldering økonomiplan
  - Investeringsbudsjett 2022- 2025
4. Finansutvalet tek orienteringa om arbeidet med å kopla økonomiplan og utviklingsplan til vitande.
5. Finansutvalet tek statusmeldinga vedkomande vidareutvikling av klimabudsjett til vitande.
6. Finansutvalet tek orienteringa om arbeidet med det administrative innsparingsprogrammet til vitande.
7. Finansutvalet tek orienteringane om dei sektorvise utgreiingane til vitande.
8. Finansutvalet tek orientering om neste møte i finansutvalet til vitande.

Rune Haugsdal
Fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
Fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I det fyrste arbeidsdokumentet til finansutvalet i 2021 har fylkesrådmannen fokus på følgjande moment:

- 1 Utgangspunkt for budsjettprosessen
    - Rekneskapsresultat 2020 Vestland
    - Økonomiske verknadar av Korona
    - Gjennomgang budsjettprosess for 2021
  - 2 Årshjul 2021
    - Oversikt finansutvalsmøte 2021
    - Involvering av hovudutval
  - 3 Budsjett 2022 - økonomiplan 2022- 2025
    - Økonomiplan 2022- 2025
    - Saldering økonomiplan
    - Investeringsbudsjett 2022- 2025
  - 4 Premissar for budsjett 2022 og økonomiplan 2022- 2025
    - Kopling mellom budsjett og utviklingsplan
    - Vidareutvikling av klimabudsjett
    - Administrativt innsparingsprogram
    - Utgreiingsområde
- Neste møte i finansutvalet
- Økonomiplan 2022- 2025
  - Kommuneproposisjonen 2022

Arbeidsdokument nr 1/21 er vedlagt saka.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Viktig dokument for økonomiutviklinga i fylkeskommunen

Klima: Tiltak i økonomiplanen kan påverke klima

Folkehelse: Tiltak i økonomiplanen kan påverke folkehelse

Regional planstrategi: Utviklingsplan/regional planstrategi er ein viktig premiss for tiltak i økonomiplanen

Budsjett 2022/økonomiplan 2022-2025 - Arbeidsdokument nr 1/21

I det fyrste arbeidsdokumentet til finansutvalet i 2021 har fylkesrådmannen fokus på følgjande moment:

- 1 Utgangspunkt for budsjettprosessen
    - Rekneskapsresultat 2020 Vestland
    - Økonomiske verknadar av korona
    - Gjennomgang budsjettprosess for 2021
  - 2 Årshjul 2021
    - Oversikt finansutvalsmøte 2021
    - Involvering av hovudutval
  - 3 Budsjett 2022 - økonomiplan 2022- 2025
    - Økonomiplan 2022- 2025
    - Saldering økonomiplan
    - Investeringsbudsjett 2022- 2025
  - 4 Premissar for budsjett 2022 og økonomiplan 2022- 2025
    - Kopling mellom budsjett og utviklingsplan
    - Vidareutvikling av klimabudsjett
    - Administrativt innsparingsprogram
    - Utgreiingsområde
- Neste møte i finansutvalet
- Økonomiplan 2022- 2025
  - Kommuneproposisjonen 2022

1 Utgangspunkt for budsjettprosessen

Rekneskapsresultat 2020 Vestland

Det fyrste driftsåret for Vestland fylkeskommune er gjort opp med eit mindreforbruk på 215,8 mill. kr samanlikna med budsjettet. Koronapandemien og statlege overføringer har medverka til resultatet. Pandemien har endra arbeidsmåtane, noko som har ført til lågare kostnader enn budsjettet på nokre område. Statlege tilskot på til saman 137 mill. kr utover det som var rekna med i budsjettet er også ein viktig faktor.

Budsjettavvika for dei ulike sektorane går fram av tabellen nedanfor:

	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Politisk styring og kontrollorgan	52,9	64,1	11,1
Organisasjon og økonomi	659,4	696,0	36,6
Strategisk utvikling og digitalisering	166,4	168,7	2,3
Tannhelsetenesta	269,7	267,6	- 2,1
Opplæring og kompetanse	3 447,1	3 494,0	47,0
Mobilitet og kollektiv	2 900,9	2 874,4	- 26,5
Infrastruktur og veg	1 153,6	1 136,8	- 16,9
Kultur, idrett og inkludering	300,6	301,2	0,6
Innovasjon og næringsutvikling	255,0	258,0	3,0
Fellesinntekter og utgifter	- 9 421,3	- 9 260,8	160,5
	- 215,8	- 0,0	215,8

Posten for fellesinntekter og -utgifter gjeld m.a. lågare kapitalkostnader på 56,3 mill. kr enn budsjettet, svikt i konsesjonskraftinntektene på 36,8 mill. kr og dei nemnde statstilskota til nullutsleppsferjer og havbruksfond på samla 137,5 mill. kr.

Prognosen etter 1. tertial, som fylkestinget handsama i juni 2020, viste at rekneskapen såg ut til å gå mot eit omfattande meirforbruk. Dette var før dei statlege kompensasjonsordningane var komne på plass. Prognosen etter 2. tertial var vesentleg betra takka vera dei statlege ordningane - i fyrste rekkje for dekkja tapet i kollektivtrafikkinntektene. Dette har vore ein avgjerande faktor for at rekneskapen kan gjerast opp med eit godt resultat.

Fylkesrådmannen meiner at ein del av mindreforbruket på 215,8 mill. kr bør setjast av til å møte verknader av pandemien i inneverande år. Eit grovt overslag er at om lag 120 mill. kr av mindreforbruket er knytt til utslag av pandemien. Dette gjeld store delar av resultatet for opplæringssektoren og noko av fellesinntektene i og med at dei siste statsløyvingane vart vedtekne av Stortinget 19. desember som del av rammetilskotet til fylkeskommunen. Dette gjeld 13 mill. kr til opplæringssektoren og 56 mill. kr som kompensasjon for bortfall av kollektivtrafikkinntekter.

Rekneskapen skal no reviderast før den skal handsamast i kontrollutvalet, fylkesutvalet og godkjennast i fylkestinget i juni der disponering av mindreforbruket inngår. Slik fylkesrådmannen vurderer situasjonen i år, kan det vere behov for å setje i verk tiltak tidlegare enn i juni, særleg innanfor opplæringssektoren. Fylkesrådmannen vil difor leggje fram ei sak om aktuelle tiltak der finansieringa vert forskottet av mindreforbruket i rekneskapen og godkjent endeleg som ein del av rekneskapsaka i juni.

Nedanfor går ein nærare inn på dei sektorvise avvika som ein så langt har sett på:

Politisk styring og kontrollorgan

Positivt resultat på 11,1 mill. kr - politisk styring 7,5 mill. kr, kontrollorgan 3,6 mill. kr.

- Reduserte reise- og møtekostnader som følge av digital møteform

Organisasjon og økonomi

Positivt resultat på 36,6 mill. kr.

- Reduserte vikarkostnader knytt til reinhald av skular og tannklinikkar, om lag 8 mill. kr
- Vakansar, reiser, samlingar, energikostnader og andre kostnader knytt til drift av bygg, om lag 12 mill. kr
- Personaltiltak, HMS-kostnader, leiarutvikling og andre generelle reduserte kostnader for avdelinga, om lag 15 mill. kr

Strategisk utvikling og digitalisering

Positivt resultat på 2,3 mill. kr.

- Negativt budsjettavvik på IKT- området, om lag 10 mill. kr
- Mindreforbruket i høve til budsjett har samla vore stort, og gjer at sektoren har fått positivt resultat. Delårsaker er ;
  - o Vakansar
  - o Mindre driftskostnader grunna pandemien
  - o Meir planlegging og mindre igangsetting av ulike aktivitetar og prosjekt grunna korona og samanslåingsprosess

Tannhelse

Negativt resultat på 2,1 mill. kr.

- Stor svikt i inntektene frå betalende pasientar; over 40 mill. kr
- TkVestland hadde eit negativt budsjettavvik på 5,5 mill. kr
- Store positive budsjettavvik på driftskostnader
- Mindreforbruk på løn fleire stader i høve til budsjett grunna vakansar

Opplæring og kompetanse

Positivt resultat på kr 47,0 mill. kr

- Netto bruk av fond ved skulane, 14,3 mill. kr
- Rekruttering og kompetanseutvikling, 12,0 mill. kr
- Gjestelevar, 4,0 mill. kr
- Tilpassa opplæring og institusjonsopplæring, 7,0 mill. kr
- Vaksenopplæring, 6,0 mill. kr
- Vakante stillingar, reduserte reiseutgifter og unytta tiltaksmidlar for rettleiingstenesta, 11 mill. kr
- Privatisteksamen, 3,0 mill. kr
- Vakansar og reduserte administrative kostnader for opplæringsavdelinga, 3,0 mill. kr

Mobilitet og kollektiv

Negativt resultat på 26,5 mill. kr.

- Siste krisepakke knytt til kompensasjon for inntektssvikt er ikkje ført på Skyss på grunn av at den kom seint på året. Dersom denne vert rekna inn så vil både Skyss og MOK samla ha eit positivt resultat.
- Særs stor inntektssvikt på Skyss; 432,5 mill. kr, men denne er dekkja av kompensasjonsmidlar.
- Viktigaste momentet utanom Skyss er eit mindreforbruk på TT fritidsreiser; 15 mill. kr. Dette skuldast pandemien.

Veg og infrastruktur

Negativt resultat på 16,9 mill. kr.

- Manglande avsetningar for 2019 i samband med avviking av Sams vegadministrasjon, gjev dårlegare resultat i 2020; 14,8 mill. kr
- Overforbruk på kontorbudsjettet, 1,1 mill. kr
- FTU- midlar, negativt budsjettavvik på 0,9 mill. kr som er eit teknisk avvik mellom drift og investering

Kultur, idrett og inkludering

Positivt resultat på 0,6 mill. kr.

- Auka lønsutgifter oppgaver overført frå riksantikvaren
- Vakansar
- Reduserte kostnader som følgje av ikkje gjennomførte prosjekt t.d «ung kultur»
- Reduserte inntekter arkeologisk registrering

Innovasjon og næringsutvikling

Positivt resultat på 3,0 mill. kr.

- Vakansar gjennom året, om lag 2 mill. kr
- Noko lågare driftskostnader, samla 1 mill. kr

Fellesinntekter - og utgifter

Positivt resultat på 160,5 mill. kr

• Skatt, inntektsutjamning	18,6 mill. kr
• Rammetilskot (kompensasjon i desember)	69,5 mill. kr
• Havbruksfond	59,9 mill. kr
• Tilskot el.ferjer	77,5 mill. kr
• Kraftinntekter	-36,8mill. kr
• Renter og avdrag	56,3 mill. kr
• Premieavvik, lønsavsetjing, stroke budsjettert bruk av disposisjonsfond	-84,6 mill.kr

Økonomiske verknadar av korona

Det er framleis stor uvisse kring dei vidare verknadane av korona når ein kjem til 2022 og dei seinare åra i økonomiplanperioden. Signala om m.a. dette som kjem i kommuneproposisjonen i mai, vil vere viktige. Med store budsjettavvik på både kostnader og inntekter i 2020 grunna pandemien, og utsikter til ein vedvarande pandemi langt inn i 2021, kan ein få store økonomiske utslag framover.

For kollektivtrafikken vart det i statsbudsjettet for 2021 sett av 1,25 mrd. kr for å kompensere for inntektstap i kollektivtrafikken. Desse midlane vert fordelt seinare, basert på rekneskapsrapportar og prognoser frå fylkeskommunane. For kollektivområdet vart inntektsnivået sett 30 mill. kr lågare i budsjettet for 2021 samanlikna med eit normalt scenario. For tannhelse har ein også budsjettert med eit noko lågare inntektsnivå enn det eit normalår skulle tilseie. Det er enno for tidleg å ha formeining kva utslag pandemien vil ha på budsjettet for 2021. Storleiken på dei statlege kompensasjonsordningane vil her vere avgjerande. Fylkesrådmannen vil kome attende til dette i rapporten etter 1. tertial til fylkestinget i juni.

Til neste møte i finansutvalet vert det økonomiske opplegget for kommande økonomiplanperiode presentert, og fylkesrådmannen vil då koma med ei vurdering av kva varige økonomiske verknadar av pandemien det er naturleg å leggje til grunn dei komande åra.

Tilråding prosessvedtak nr 1:

Finansutvalet tek følgjande orienteringar til vitande;

- Rekneskapsresultat 2020 Vestland
- Økonomiske verknadar av korona

2 Årshjul 2021**Oversikt over finansutvalsmøte 2021**

Finansutvalet har fem møte i 2021 - i mars, juni, september, oktober og november. Fylkesrådmannen legg opp til følgjande hovudinnhald på dei ulike møta slik:

Møtet i mars

- Rekneskap 2020 - Vestland fylkeskommune
- Økonomiske verknadar av korona

- Utgangspunkt for budsjett 2022 og økonomiplan 2020- 2025
- Saldering økonomiplan
- Premissar for økonomiplan 2022- 2025

Møtet i juni

- Kommuneproposisjonen
- Økonomiplan med driftsrammer for komande år
- Investeringsbudsjett

Møtet i september

- Driftsbudsjett 2022
  - Rammer på løyingsnivå og sektorvise salderingstiltak til handsaming i hovudutvala
- Endeleg framlegg til investeringsbudsjett

Møtet i oktober

- Statsbudsjettet

Møtet i november

- Endeleg innstilling frå finansutvalet til driftsbudsjett 2022 / økonomiplan 2025

Involvering av hovudutval

Involvering av hovudutval i budsjettprosessen er eit viktig moment. Hovudutvala skal involverast både når det gjeld driftsdelen- og investeringsdelen. Særskilt ved tre punkt i budsjettprosessen for 2022 vert utvala sentrale i utarbeiding av kommande økonomiplanperiode.

- Finansutvalet juni
I forkant av neste møte i finansutvalet 1. juni får hovudutvala arbeidsdokumentet til handsaming. Hovudutvala kan då koma med innspel til drifts- og investeringsrammene. Hovudutvalsmøta er sett opp 25. mai. Innspela vert ein del av finansutvalet si handsaming av økonomiplanen og investeringsbudsjettet. Fylkestinget vedtek økonomiplanen i juni.
- Finansutvalet september
I forkant av møte i finansutvalet 21. september skal hovudutvala koma med ein uttale til dei budsjettframlegga som dei ulike fylkesdirektørane fremjar for sine hovudutval. Dei sektorane som ikkje høyrer inn under noko hovudutval, stabsavdelingane og tannhelse, får sine sektorbudsjett presentert og kjem til handsaming i finansutvalet. Hovudutvalsmøta er sett opp 8. september, og uttalane frå dei ulike utvala vert del av grunnlaget for den vidare politiske handsaminga finansutvalet.
- Finansutvalet i november
I dette møtet legg finansutvalet fram budsjettinnstilling som vert handsama av hovudutvala, fylkesutvalet og vedteke av fylkestinget.

Tilråding prosessvedtak nr 2:

Finansutvalet godkjenner forslaget til årshjul for budsjettprosessen i 2021.

Finansutvalet tek orientering om involvering av hovudutvala i budsjettprosessen til vitande.

3 Budsjett 2022 - økonomiplan 2022-2025

Økonomiplan 2022- 2025

Endra budsjettbehov

Økonomiplan for perioden 2022- 2025 skal handsamast i neste møte i finansutvalet. Denne planen tek utgangspunkt i økonomiplanen for 2021- 2024, men må korrigerast for eventuelle moment og tiltak som ikkje gjeld etter 2021. I tillegg må nye og endra budsjettbehov identifiserast og innarbeidast.

Saldering økonomiplan

Gjeldande økonomiplan for perioden 2021- 2024 legg opp til reduksjonar i drifta med 100 mill. kr kvart år i perioden. Fylkesrådmannen vil kome attende til salderingsbehovet for 2022- 2025 i neste arbeidsdokument og vurdere i kva grad det er behov for å halde fast på summen for driftsreduksjonar på 100 mill. kr årleg.

Med bakgrunn i den nyleg framlagde rekneskapan for 2020 vil ein analysere kva varige verknader på kostnadssida ein kan rekne med etter at pandemien er over. Ein tenkjer her på utslag av endra arbeidsmåtar og i kva grad desse vil halde fram også etter at pandemien er over. Eksempel på kostnadsområde som skal vurderast er reiseverksemd, kurs og tilsvarande driftskostnader.

Vidare skal fylkesrådmannen gjennomgå kva utslag kontraktkostnadane innan kollektivområdet medfører. Det er ulike kontraktstypar for buss, ferje og båt og gjennomgangen tek sikte på å få fram kva verknader ein får for 2022 og åra i økonomiplanperioden samanlikna med budsjettet for 2021.

Andre moment som kan verte justert i framlegget til ny økonomiplan er overslaget for konsesjonskraftinntektene og kapitalkostnadene der vurdering av avdragsnivået inngår.

Eit usikkert moment som kan gje ein meir anstrengt økonomi i åra framover er vidare negative økonomiske verknadar av pandemien, og i kva grad staten held fram med å kompensere for inntektstap innanfor kollektivområdet.

Investeringsbudsjett 2022- 2025

Når det gjeld investeringsbudsjettet så kjem rammene for dei fire neste åra til handsaminga i neste møte. Då skal det gjerast prosessvedtak for dei tre investeringsprogramma; bygg, kollektiv og veg.

Fylkestinget har vedteke handlingsregel om at lånegjelda maksimalt skal utgjere 115% av inntektene. Dette vert lagt til grunn for investeringsbudsjettet komande økonomiplanperiode. Rekneskapan for 2020 vart gjort opp med ein gjeldsgrad på 92,8 % - noko lågare enn det som var budsjettet. Grunnen til det er at fylkeskommunen fekk høgare inntekter enn budsjettet og behovet for lånemidlar var lågare enn budsjettet. Det siste har samanheng med at fleire investeringsprosjekt hadde litt seinare framdrift enn lagt til grunn ved utarbeiding av budsjettet. I utarbeidinga av komande investeringsprogram må det vurderast om den seinka framdrifta berre galdt 2020, eller om den må reknast inn også for seinare år.

Fylkesrådmannen vil i neste arbeidsdokument vurdere kva opplegg som bør leggjast til grunn når gjeldsgraden har utvikla seg på eit lågare nivå enn tidlegare overslag. Fylkesrådmannen vil påpeike at det er positivt at gjeldsgraden kjem ut på eit lågare nivå, fordi eit nivå på 115 %, som det var lagt opp til mot slutten av gjeldande økonomiplanperiode, er langt over det tilrådde nivået for kommunal sektor.

Tilråding prosessvedtak nr 3:

Finansutvalet tek følgjande orienteringar til vitande;

- Økonomiplan 2022- 2025 og endra budsjettbehov
- Saldering økonomiplan
- Investeringsbudsjett 2022- 2025

4 Premissar for budsjett 2022 og økonomiplan 2022- 2025

Det er fleire viktige premisser som vil vere gjeldande for arbeidet med ny økonomiplan. Økonomiplanen har vektlagt å tydeleggjere klimaperspektivet i fylkeskommunen sine budsjett. Denne koplinga mot klima skal tydeleggjerast i komande økonomiplan. I tillegg er det viktig å styrke koplinga til utviklingsplanen, og det pågår eit arbeid som har dette målet.

Slik fylkesrådmannen vurderer det, vil det vere nødvendig med stram økonomistyring og vidare effektivisering av organisasjonen også framover. Administrativt innsparingsprogram som alt har medført positive økonomiske effektar vil vere viktig også i komande økonomiplan.

Under er desse premissane for komande økonomiplan gjennomgått i eigne bolkar.

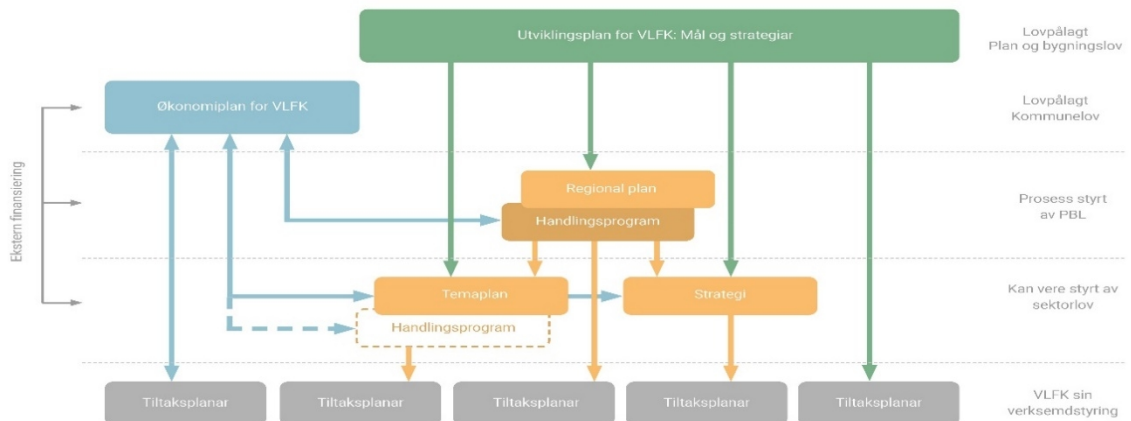
Kopling mellom økonomiplan og utviklingsplan

Det vert arbeidd med å forsterka koplinga mellom utviklingsplanen og økonomiplanen. I kommunelova som gjeld frå 2020 er den viktige koplinga understreka ved at handlingsdelen til kommuneplanen kan vera fylkeskommunen sin økonomiplan. I § 14-4 i kommunelova heiter det om dette:

«Økonomiplanen kan inngå i eller utgjere kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.»

Fylkesrådmannen arbeider med å få til god kopling mellom planverka, slik at planane peikar i same retning og har felles målsetjingar. Dette vil styrke både utviklingsplanen og økonomiplanen som styringsreiskap.

Figuren nedanfor viser samanhengen ein legg vinn på å oppnå. Figuren er henta frå utviklingsplanen og viser samanhengen mellom dei ulike plantypene, der økonomiplanen er ein av desse.

Det vert no arbeidd med sektorvise tiltak knytt til dei fire hovudmålsetjingane i utviklingsplanen. Dette arbeidet vil få innverknad på økonomiplanen og kan leggje føringar for prioriteringane. Siktemålet er å ha tiltaka til politisk handsaming på fylkestinget i juni, samstundes med økonomiplanen.

I tillegg til dette sektorvise arbeidet med tiltak knytte til utviklingsplanen, er det på gang arbeid med å sjå på koplingspunkt mellom utviklingsplanen og økonomiplanen med sikte på at dette vert omtala i eit eige avsnitt i komande budsjett og økonomiplanar. Seksjon for plan, klima og folkehelse i avdeling for strategisk utvikling og digitalisering og seksjon økonomi i avdeling for organisasjon og økonomi samarbeider om dette. Dette samarbeidet er ei vidareføring av arbeidet ein over noko tid har hatt om klimabudsjett og eigen omtale av klimatiltaka i budsjettet.

Tilråding prosessvedtak nr 4:

Finansutvalet tek orienteringa om arbeidet med å kopla økonomiplan og utviklingsplan til vitande.

Vidareutvikling av klimabudsjett

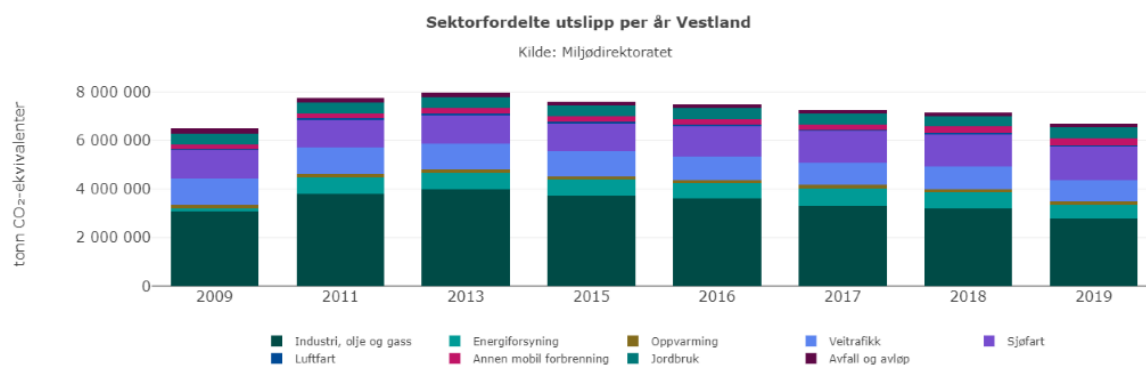
Det er eit mål at vi på sikt skal få eit klimabudsjett som handlar om heile vestlandssamfunnet; jf. budsjettvedtak i desember der fylkestinget i verbalpunkt ber om at klimabudsjett og klimarekneskap skal omfatta heile det geografiske området Vestland.

Utviklingsplanen slår fast at Vestland skal vere pådrivar for klimaomstilling og nullutslepp innan 2030. Det ikkje definert kva type klimagassutslepp som inngår i dette nullutsleppsmålet i 2030. Tolking av nullutsleppsmål er tema i sak om regional klimaplan i fylkesutvalet 2. og 3. mars.

I klimabudsjett for 2022, vert nullutsleppsmålet førebels tolka som å bli fossilfri og ein vil jobbe vidare med å synleggjere fylkeskommunale tiltak for å redusere klimagassutslepp frå fossile kjelder i Vestland. Det vil seie å kutte ut dei *direkte* utsleppa fram mot 2030. Samstundes blir det arbeidd med å kutte *indirekte* utslepp gjennom innkjøp og verkemidlar som fylkeskommunen har i rolla som regional samfunnsutviklar (t.d. tilskotsordningar, utviklingsprosjekt, partnerskap).

Grunnlag for vidareutvikling av klimabudsjettet Vestland som pådrivar for klimaomstilling og nullutslepp i 2030

Vestland fylkeskommune er ein av mange aktørar i det geografiske området Vestland som har høge ambisjonar om klimaomstilling. Miljødirektoratet sin statistikk over direkte utslepp av klimagassar pr. år i vårt fylke viser ein nedgang sidan 2013.

Nedgangen i klimagassutslepp frå 2018 til 2019, skuldast til dels ei positiv utvikling i vegtrafikken, men størst verknad kom frå ein vedlikehaldsstopp i varmekraftverket på Mongstad.

Fylkeskommunar og kommunar har vidare ei viktig rolle som samfunnsutviklar og pådrivar for klimaomstilling i samfunnet. Vestland fylkeskommune ser heilskapen i klimaomstillingsoppgåva gjennom arbeidet med Klimaplan for Vestland, som er i prosess.

Fylkeskommunen bidrar til klimaomstilling i heile regionen gjennom planar som;

- Regional plan for innovasjon og næringsutvikling
- Regional areal- og transportplan
- Miljøløftet

Utbygging av infrastruktur for el-lading skjer i samarbeid med kommunar og private aktørar, slik at reduksjon i fossile drivstoffutslepp kan skje i heile fylket.

Når fylkeskommunen går føre og stiller klima- og miljøkrav i innkjøp, påverkar vi leverandørane og omstilling i privat næringsliv. Dette igjen gjer at kommunane kan registrere mindre utslepp i sitt geografiske område. Dei vedtaka fylkeskommunen gjer for eiga verksemd for å nå klimamåla har kanskje aller størst treffsikkerheit.

Klimabudsjett for 2022 – utviklingspunkt

Eit klimabudsjett viser korleis ein gjennom tiltak skal nå eit bestemt klimamål, der både effekten på klimagassutslepp (målt i CO₂-ekvivalenter), kostnader og ansvar for gjennomføring av tiltak er synleggjort. I arbeidet med klimabudsjett for 2022, vert følgjande lagt til grunn som utgangspunkt:

- Klimabudsjettet er ei operasjonalisering av mål om nullutslepp 2030
- På sikt er det eit mål å få eit klimabudsjett som handlar om heile Vestlandssamfunnet. Arbeidet med å utvikle eit slikt klimabudsjett må sjåast i samheng med pågåande arbeid med regional klimaplan for Vestland.
- Klimabudsjett for 2022 omfattar berre tiltak som fylkeskommunen har eit hovudansvar for og som systematisk vert følgd opp av dei ein-skilde avdelingane. Dette gjeld også aktivitetar og verkemiddel som legg til rette for utsleppskutt og klimaomstilling i Vestlandssamfunnet, og syner til rolla som samfunnsutviklar.
- Saman med miljøleingsverktøyet Miljøfyrtårn og ein offensiv anskaffingsstrategi vil klimabudsjettet bidra til gjennomgåande klima- og miljøleing i fylkeskommunen som organisasjon.

Arbeidsprosess 2021

Formål med klimabudsjett for 2022 vil i fyrste omgang vere:

- Identifisere og prioritere klimagassreducerande tiltak i eiga verksemd for å vise at drift og investeringar blir meir klimavenlege
- Synleggjere fylkeskommunen sitt bidrag for å oppnå felles regionalt mål om nullutslepp, og dermed synleggjere betre dei tiltaka og verkemiddel der Vestland fylkeskommune har ei rolle som regional samfunnsutviklar

Framdriftsplan for utarbeiding av klimabudsjett for 2022 legg opp til:

- Administrativ arbeidsprosess med dei ulike avdelingane i fylkeskommunen våren 2021
- Mål om å presentere ei klimavurdering av økonomiplanen i finansutvalet sitt juni-møte

Tilråding prosessvedtak nr 5:

Finansutvalet tek statusmeldinga vedkomande vidareutvikling av klimabudsjett til vitande.

Administrativt innsparingsprogram

Finansutvalet handsama i september 2020 sak der potensiale for administrative innsparingar vart gjort greie for. I saka vart det identifisert eit innsparingspotensiale på 100 mill. kr i gjeldande økonomiplanperiode.

I budsjettet for 2021 vart det innarbeidd 30 mill. kr i konkrete administrative innsparingstiltak i samsvar med det som kom fram i saka til finansutvalet. I tillegg vart det gjort administrative innsparingar i sektorvise tiltak.

I den nemnde saka er det identifisert innsparingar på 70 mill. kr dei tre siste åra i økonomiplanperioden. Fylkesrådmannen vil kome attende til dette, og gjere vurderingar av innsparingspotensialet i den komande økonomiplanperioden til og med 2025.

Det er vedteke at det skal gjennomførast ein organisasjonsgjennomgang i fylkeskommunen. Det er lagt opp til å utføre gjennomgangen i løpet av 2021 der arbeidet er delt i fire bolkar der to er planlagt slutført sommaren 2021. Fylkesrådmannen vil kome attende til dette arbeidet i ulike samanhengar - også som del av arbeidet med administrativt innsparingsprogram i seinare arbeidsdokument.

Tilråding prosessvedtak nr 6:

Finansutvalet tek orienteringa om arbeidet med det administrative innsparingsprogrammet til vitande.

Utgreiingsområde

I tidlegare arbeidsdokument har ein gått gjennom ulike utgreiingsområde innanfor sektorane. Dei ulike sektorane har ulikt omfang, og dette gjer at utgreiingsområda er ulike både i kva effektar ein kan oppnå og kva konsekvensar det kan medføre å ta resultatata av utgreiingane til følgje.

I budsjettarbeidet for 2021 vart det utarbeidd forslag til tiltak innanfor kvar sektor. Ein del av tiltaka var gjeldande for budsjettåret, nokre hadde verknad for fleire år og nokre tiltak vil først få verknad i økonomiplanperioden.

Fylkesrådmannen vil halde fram med utgreiingsarbeidet for det er viktig å få fram konsekvensane av tiltaka, ikkje minst av større og omfattande tiltak. I den vidare budsjettprosessen vil fylkesrådmannen vurdere kva utgreiingstiltak som kan vere aktuelle for å oppretthalde eit berekraftig driftsnivå. Arbeidet med tiltak knytt til målsetjingane i utviklingsplanen kan også peike ut aktuelle område for utgreiingar.

Oversynet nedanfor viser kva utgreiingsarbeid som pågår i dei ulike sektorane:

Infrastruktur og veg

- Vurdering av kontraktsstrategi, vedlikehald og utbyggingsstandard skal gjennomførast som del av RTP-prosessen. Regional transportplan skal leggjast ut på høyring sommaren 2021.

Mobilitet og kollektiv

- Redusert ruteproduksjon kan gjennomførast anten ved prosentvise reduksjonar i ruteproduksjonen innanfor dei ulike tilboda, eller ved å fastlegge prinsipp for korleis tilboda skal utformast. Prinsippa kan gå på frekvens, passasjertal, i kva grad det er mogeleg med omkøyning t.d. for eit ferjesamband m.v.
- Vurdere innrettinga av skuleskyssen. Denne skyssen er i mange høve dimensjonerande for talet på bussar, og samordning av skuletid/skuleruter bør utgreiast i samarbeid med kommunane for det som gjeld grunnskuleskyssen.
- Endring i rutestruktur som følgje av nye vegar og bruer. Døme på dette i komande økonomiplanperiode er E39 Svevatjørn - Rådal og Bybanen til Fyllingsdalen.

Innovasjon og næringsutvikling

- Vurdere prioritering mellom fagområde i samband med utarbeiding av regional plan for innovasjon og næringsutvikling.

Tannhelse

- Gjennomgang av økonomien ved TK Vestland
- Vurdere kompetansesamansetjing i tannhelsetenesta m.a. ved kartlegging av alderssamansetjing.

Opplæring og kompetanse

- Sektoren har inndelt dei ulike utgreiingsområda etter tidspunkt for ferdigstilling med tiltak innanfor kvar bolc. Den vedtekne mål- og strategiplanen for sektoren vil leggje føringar for dette arbeidet.

Kultur, idrett og inkludering

- Vurdere vilkåra for løyving av fylkeskommunale driftstilskot.
- Gjennomgå fordeling/ansvar mellom stat, kommune og fylkeskommune for driftstilskot innan dette feltet.

Strategisk utvikling og digitalisering

- Sektoren sine utgreiingar inngår i det administrative innsparingsprogrammet.

Organisasjon og økonomi

- Sektoren sine utgreiingar inngår i det administrative innsparingsprogrammet.

Tilråding prosessvedtak nr 7:

Finansutvalet tek orienteringane om dei sektorvise utgreiingane til vitande.

Neste møte i finansutvalet

Økonomiplan 2022- 2025

I samsvar med framlegg til årshjul over, vil fylkesrådmannen til neste møte i finansutvalet leggje fram investeringsprogram og økonomiplan for 2022-2025. Til dette møtet vil det også kome framlegg til sektorvise driftsrammer for 2022.

Hovudutvala vil i forkant av møtet i finansutvalet handsame arbeidsdokument 2/21, og kome med uttale til investeringsrammer og driftsrammer som vil liggje som del av saksgrunnlaget for den vidare politiske handsaminga. Økonomiplanen for komande periode vert deretter vedteken av fylkestinget i juni.

Kommuneproposisjonen 2022

I kommuneproposisjonen for 2022, som vert lagt fram i mai, kjem regjeringa med framlegg til inntektsrammer for fylkeskommunane, og endringar som gjeld 2022. Opplysningar og eventuelle verknadar i kommuneproposisjonen som gjeld Vestland vil verte innarbeidd i økonomiplanen som kjem til handsaming.

Tilråding til prosessvedtak nr 8:

Finansutvalet tek orientering om neste møte i finansutvalet til vitande.